

Nr 316.

Av herr **Nyberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ersättning till inackorderingshem för driftförluster.

I ersättning för driftförluster vid de inackorderingshem, som drivas av IOGT, har Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagit ett reservationsanslag av 45 000 kronor (femte huvudtiteln s. 102). Beloppet är detsamma som utgår innevarande budgetår.

Socialstyrelsen har i sin skrivelse till Konungen den 27 augusti 1952 föreslagit, att anslaget skulle utgå med oförändrat belopp även för nästa budgetår. Man räknade då med att detta skulle bli tillräckligt även med hänsyn till prisstegringarna och tillkomsten av två nya inackorderingshem. De nu föreliggande årsredogörelserna för hemmens verksamhet torde dock ge vid handen, att ett anslag på 45 000 kronor icke kommer att räcka till. Driftförlusterna synas komma att i genomsnitt uppgå till ungefär 7 000 kronor per hem, och den samlade förlusten för de åtta hem som redovisades i socialstyrelsens skrivelse skulle alltså komma att uppgå till ungefär 56 000 kronor. Tas därtill hänsyn till de båda hem, som startades i oktober månad 1952, nämligen i Linköping och Landskrona, framstår ännu tydligare, att anslaget icke blir tillräckligt. Sedan första verksamhetsåret gått komma nämligen även dessa hem enligt bidragsbestämmelserna att få driftförlusterna ersatta av här ifrågasvarande anslag. En ökad belastning på anslaget kommer alltså att uppstå under senare delen av det kommande budgetåret.

De ökade underskotten bero på stegrade hyres-, bränsle- och livsmedelskostnader. Att dessa under det närmaste budgetåret skulle kunna pressas ned så mycket, att det får någon avgörande betydelse för hemmens ekonomi, är icke troligt. För att motverka de stigande utgifterna ha hemmen i allmänhet gått in för att höja inackorderingsavgifterna. Dessa kunna dock icke sättas mycket högre än nu är fallet. En avgift på 200 kronor i månaden, som i flera fall tillämpas, måste anses vara i högsta laget med tanke på att flera av de inackorderade ungdomarna ha relativt små inkomster. Hänsyn måste också i detta fall tas till de i viss mån åtstramade möjligheterna att bereda de inackorderade pojkarne lämpligt arbete.

Enligt nu gällande bestämmelser erhålla hemmen ersättningarna för driftförluster i efterskott. En omläggning har här föreslagits och bör genomföras, så att hemmen i stället få nödiga medel i förskott. Enligt den ordning som nu gäller blir resultatet oftast, att hemstyrelserna måste låna upp pengar för att klara de löpande utgifterna. På så sätt uppstår icke bara ökat arbete för styrelserna — som ju icke ha någon ersättning för sitt arbete —

utan även onödiga utgifter i form av räntor. För föreståndarna, som för sitt mycket krävande arbete icke ha någon annan ersättning än fri bostad och mat, verka naturligtvis också de ständigt återkommande ekonomiska svårigheterna för hemmen allt annat än stimulerande.

Denna vårdform är i och för sig så billig och ger så goda resultat, att staten borde se till att hemmen icke behövde ha ekonomiska bekymmer. I socialstyrelsens skrivelse framhålles också att erfarenheten av hittillsvarande verksamhet är synnerligen god och att den medför stor ekonomisk besparing. Några mera vägande invändningar mot de kostnader, som driften vid IOGT:s inackorderingshem betingar, kunna icke göras.

Många skäl tala sålunda för en höjning av reservationsanslaget till inackorderingshemmen för driftförluster. Lämpligen kan det höjas till 55 000 kronor. Detta belopp kan visserligen också komma att visa sig vara otillräckligt men är dock ägnat att undanröja de mest påfallande svårigheter, som ett otillräckligt anslag drar med sig.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i ersättning till inackorderingshem för driftförluster under budgetåret 1953/1954 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1953.

Olaus Nyberg.
